

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám
Földszint (Arany Bika-bérbás). — Telefon: 113 (7 mellék-
Üllomással). Szerkesztőségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám.
Arany Bika-bérbás) félelem. Telefon: 113 (7 mellék-
Üllomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Demokratikus nemzeti egység

A lejáratott súlyos belpolitikai válság szerencsés megoldása után számtalan beszéd tartotta a válság kiindulási pontjait, végzetes erődöt; több mértékadó politikus fejtegette, hogy milyen ártalmak származhatnak, de még milyenek származhatnának volna a magyar demokráciára abból, ha a kárhozatos összeesküvés felszámolása végső fokom meg nem történik.

Közársasági elnökünk az új kormány eskütétele után tartott beszédében azt mondotta, hogy világos és tiszta út áll előttünk és arra van szükség, hogy egységes akarattal, tiszta, egyetemes politikával vigyük előre az ország ügyét és fejlődését.

Ebbe a gondolatkörbe kapcsolódik Mihályfi Ernő tájékoztatói miniszter Fótton tartott beszéde, hol a következőket mondotta:

„Azért jöttünk Fóttra, hogy az egész országot előtt példának állítsuk a 48-as főtí ifjúságot. Ez az ifjúság olyan példát nyújt a teljes nemzeti egységből, amelyet az egész ország elé kell állítani és amelyet az egész ország követni fog. A Dinnyés-kormány ugyanezt a teljes nemzeti egységet fogja képviselni. Ehhez a nemzeti egységhez fog csatlakozni a külföldi magyar-ság teljes egysége is.”

Örömmel regisztráljuk ezeket a kijelentéseket annál is inkább, mert a lap szerény hasábjain számtalanszor hangoztattuk mi is a demokratikus nemzeti egység szükségességét. Mi itt, Debrecenben, kik közvetlen szemlélői voltunk a felszabadulás utáni demokratikus újjászülésnek, az elindulás magasztos pillanatait még évek múlva is átérzve, vallottuk és valljuk, hogy egyedül az összes demokratikus magyar erők összefogása és egységbe foglalása hozhatja meg hazánk teljes boldogulását.

Az egység és őszhang-bizalomból fakadhat. A bizalomnak előfeltételeit kell megteremteni a demokratikus erők között. Az egység és bizalom légkörében sóha többé nem burjánozhatnak olyan kártékony titkos törekvések, bűnös szándékok, melyek egyes vezetők tisztánlátását is megzavarva, ezeket magukkal rántva, könnyen az örvény szélére juttathatták volna az országot.

A demokratikus magyar egység biztosíthatja leginkább azt, amit az új miniszterelnök első miniszterelnöki nyilvános beszédében hangsúlyozott, a csendet, békét, nyugalmat. Most legfontosabb az újjáépítés, a tömegjólét megteremtése, a szociális igazságosság megteremtése. — A hároméves terv megindításától és végrehajtásától várjuk, hogy Magyarország végleg kiláboljon gazdasági bajaiából, attól várjuk a második csodát az értékálló pénz után, a dolgozók jólétének emelését. Ehhez nyugalom, béke és rend kell egyik feltételként; másik feltételként pedig a demokratikus erők összefogása.

Az új kormány illetékes nyilatkozata szerint ezt a teljes nemzeti egységet képviseli.

Kizárta és megbélyegezte a Kisgazda Párt politikai bizottsága Nagy Ferencet és Varga Bélát Varga Béla eddig még meg nem állapított személyek kíséretében megszokott az országból

A Független Kisgazda Párt politikai bizottsága kedden délután Dobi István elnökletével ülést tartott. Az elnök bemutatta Balogh István levelét, — amelyben megromlott egészségi állapotára való tekintettel a párt főtítkári állásából hosszabb szabadságot kért. A párt politikai bizottsága ehhez egyhangúan hozzájárult. Dobi István a politikai bizottság tagjainak egyhangú felháborodása és megdöbbenése mellett bejelentette, hogy hiteles adatok szerint Varga Béla, eddig még meg nem állapított személyek kíséretében megszokott az országból. Dobi István indítványára egyhangúan elhatározta a politikai bizottság, hogy a pártból kizárja Nagy Ferenc volt miniszterelnököt, aki nem tett eleget sem a

minisztertanács, sem a párt utasításának, hogy azonnal jöjjen haza, hanem elarúva a parasztságot, férfiuhoz és politikushoz méltatlanul, nem mert szembenézni az ellene felmerült vádakkal. Ezzel önmaga mondotta ki maga felett a legsúlyosabb ítéletet. Ugyancsak egyhangú határozattal kizárta a párt politikai bizottsága Varga Bélát, mert megszököve a felelősség elől, — gyáva árulója vált mindazoknak az eszméknek, amelyeket eddig képviselni látszott és amelyekért a magyar demokráciától kapott magas tisztségeiben köteles lett volna helyállni. Több felszólaló a legélesebben elítélte e becsületlen dezer-talást. Ezután ismételt hangsu-

lyozta a politikai bizottság, hogy a legkeményebben el van határozva arra, hogy a párt sorait megtisztítja nemcsak az összeesküvésben legsebekélyebb mértékben résztvevő, vagy érintett személyektől, hanem azoktól is, akik az összeesküvést lélekben vagy ténylegesen segítették. — Ezért a már kiküldött bizottságnak a leghatározottabb utasítást adja a teljes tisztogatás azonnali végrehajtására. Ez a bizottság a következő tagokból áll: Implom Ferenc, Szabó Árpád, Kiss László, Csizmadia Lajos, Bogár József, Dancs József nemzetgyűlési képviselők. A bizottság a párt valamennyi képviselőjét, választmányi tagját s általában a párt valamennyi funkcionárját feljülvizsgálja.

A moszkvai és a londoni rádió a magyar belpolitikai helyzetről

Moszkva. A moszkvai rádió hírmagyarozója foglalkozott Nagy Ferenc lemondásával. — Mint mondotta, konkrét adatok bizonyítják, hogy Nagy Ferenc vezető szerepet játszott az összeesküvésben. Az összeesküvés résztvevői a Kisgazda Párt demokratikus jelszavai mögé bújtak. — Még a leleplezés után is taktikát változtatva, erejüket átcsoportosították és folytatták a magyar nép demokratikus vívmányainak megsemmisítésére irányuló sötét küzdelmüket. Remélhető, hogy Nagy Ferenc leleplezése

után a Kisgazda Párt demokratikus, hazafias érzelmű paraszttömegei és értelmisége megtanulnak különbséget tenni a reakciós antidemokrácia és az igazi demokrácia között. A Kisgazda Párt erőteljes megtisztítása bizonyos garanciát nyújt, hogy az újjászervezett kormány előmozdítja a magyar demokrácia további megzilárdulását. London. Az angol rádió közli, hogy budapesti külföldi levelezők jelentése szerint Magyarországon a politikai helyzet enyhült. A Nagy Ferenc utódjait

kinevezett Dinnyés Lajos új miniszterelnök kijelentette, hogy a magyar belpolitikai válság megoldódott. A Kisgazda Párt minden valószínűség szerint tisztogat munkához fog saját pártjában. A „Times” bécsi levelezője szerint is enyhült a magyar belpolitikai válság. A tudósító szerint a Kisgazda Párt új vezetősége kizárólag baloldali elemekből áll és a vezetőség máris elfogadta a magyar bankok államosítását. (MTI)

Az Egyesült Államok kormánya fellügszette a 30 millió dolláros hitelt

Washington (AFP) Hivatalosan közlik, hogy az Egyesült Államok kormánya fellügszette az amerikai felesleges hadianyagok vásárlására Magyarországnak engedélyezett 30 millió dolláros hitelt, felvilágosítást várva a magyarországi helyzet-

ről. A newyorki rádió ismertette az amerikai kölesön további folyósításának fellügszetését és ezzel kapcsolatban megemlítette, hogy a magyar kormány 15 millió dollárt vált eddig igénybe a 30 millió dollár kölcsönből.

Az amerikai rádió kiemelte Dinnyés Lajos miniszterelnök nyilatkozatát, amely szerint a magyar kormány baráti kapcsolatokat kíván az összes nagyhatalmakkal és a dunavölgyi államokkal. Végül ismertette Balogh István lemondásának híré.

Dobi István: Le kell vonni a tanulságot! Bizom abban, hogy béke lesz ebben az országban

A Kisgazda Párt komáromi nagygyűlésén Dobi István államminiszter, a Kisgazda Párt elnöke beszédében többek között a következőket mondotta:

— Oriási csapás érte a Kisgazda Pártot, de mindenek meg van a maga tanulsága. A nehéz helyzetben nekünk, parasztembereknek és a velünk együtt érző demokratikus értelmiségnek, le kell vonni a tanulságot és ezeknek levonásával kell hozzákezdünk az újjáépítés megerősítéséhez és az egység megerősítéséhez a pártban. A Kisgazda Pártot a nehéz helyzetből ki fogjuk vezetni. Az új kormány megalkulásával csak személyileg van változás, a párt vonalán nincs. Bizom abban, hogy ezután is béke lesz az országban, mert ha akár egyik

vagy másik párt erőszakkal akarja a maga akaratát a nép ellenére a politikai életre rákényszeríteni, akkor nem lehet-ne hároméves terv, stabilizáció és közbiztonság. Mi nem tudjuk az országépítést elképzelni másként, csak ha koalícióban dolgozunk. Elismerjük a többi párt meggyőződését és tiszteletben tartjuk azt, de ugyanezt kérjük

mi is. Nem is tudjuk elképzelni a magyar élet irányítását az ipari dolgozók nélkül; de hisz-jék-ei, hogy mi is demokraták vagyunk. Pártunkat meg fogjuk erősíteni és egységessé fogjuk azt tenni. Pártunk is közre fog működni abban a munkában, amelyet a hároméves terv ipari és mezőgazdasági útján elvért mindnyájunk számára.

A brit kormány még nem foglalt állást a magyar belpolitikai helyzet ügyében

A londoni rádió a magyarországi helyzettel foglalkozva hangoztatja, hogy Rákosi Mátyás h. miniszterelnök, a Kommunista Párt főtítkára s a Kommunista Párt h. vezetői megnyilatkozásaikban hangoztatták, hogy teljes bizalommal viseltel-

nek Dinnyés Lajos irányában. A brit kormány hivatalos képviselője kijelentette, hogy a brit kormánynak nem áll módjában állást foglalni a belpolitikai válság ügyében mindaddig, amíg az összes erre vonatkozó adatok birtokába nem jut. (MTI)

A moszkvai rádió a Dinnyés kormányról

A moszkvai rádió hétfő esti jelentése szerint Dinnyés Lajos, Magyarország újonnan kinevezett miniszterelnöke újságírók előtt kijelentette, hogy minden erőnket a demokrácia megerősítésére és a tömegek életszínvonalának a hároméves gazdasági terv keretén belül való fel-emelésére összpontosítunk.

Továbbiakban annak a reménynek adott kifejezést, hogy a válság, amelyet szerinte a reakcióval együttműködő emberek idéztek fel a demokratikus fejlődés megállítására, kiadta erejét.

Az egyik újságíró kérdésére kijelentett: programom a magyarországi hároméves terv keretében. Minden erőmmel a demokrácia kifejlesztésén fáradozom és ebben az erőfeszítésben a többi koalíciós párt támogat engem.

Moszkva, jún. 3. A Pravda budapesti jelentése szerint a magyar dolgozók széles rétegeiben megmozdulást váltott ki az, hogy a bankok államosítására vonatkozó tárgyalások elhúzódnak és hogy az árak tovább emelkednek. A bankok államosítása a 3 éves újjáépítési terv sikeres végrehajtásának előfeltétele.

A magyar sajtó közleményei szerint a Ganz gyár letelez munkása határozati javaslatot fogadott el, amelyben kijelentik, hogy egyetértének a Rákosi beszédében kifejtett gazdasági programmal és bármely pillanatban készek harcolni a program megvalósításáért. Hasonló határozatot fogadtak el a várpalotai bányászok, a vegyipari munkások, akik követelték, hogy sürgősen államosítsák a bankokat. Ugyanezt követelte a Hutter és Lever gyár küldöttsége is. Május 30-án Kecskemét dolgozói nagy tüntetést rendeztek, követelték, hogy szállítsák le az árakat és államosítsák a nagybankokat. A tudósítás még utal arra, hogy két bánya bányászai és a miskolci üzemek dolgozói öt percre leállították a munkát. Így akarták kifejezésre juttatni, hogy készek résztvenni a harcban a bankok államosításáért, a vagyonosok megadóztatásáért és az árak leszállításáért.

A Szociáldemokrata Párt szükségesnek tartja a választások kiírását

A Szociáldemokrata Párt parlamenti frakciója értekezletet tartott, amelyen kimondotta, hogy a politikai helyzet tisztázása értelmében szükségesnek tartja a választások kiírását, hogy a mai politikai életet jellemző kettősséget a közvélemény demokratikus állásfoglalása eloszlassa. A frakció ezenkívül gazdasági kérdésekről és a parasztság és munkásság életszínvonalának emelését célzó intézkedésekről tárgyalt.

A nemzetgyűlés egyik legközelebbi ülésén nyújtja be Rácz István igazságügyminiszter azt a javaslatot, amely a köztársaság védelméről szóló törvényhez hasonlóan védi meg a 3 éves tervet.

Igazolvány képek
HORVATH FOTÓTÓL,
Simonyi utca 1/b.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

4-én, szerdán este fél 8 órakor **A NYITOTT ABLAK**

Salamon Béla felleptével

Telefon: 110

Magyarórái Kivánsághangversenyek az ARANY BIKA dísztermében

1947 június hó 4-én, szerdán **László Imre** 1947 június hó 5-én, csütörtökön **Cselényi József**

Mindkét napon UTRY ANNA felleptével, dr. Pály József, Molnár Gábor és Sárady Zoltán tréfájával. — Konferál: dr. Pály József. — Mikrofon és reflektor lesz. — Hírsz: Saha Balogh Józsa és Pall cigányzenekara. Jegyértékelés a Kénya trafikban és a Nagytrafikban 2-6 forintig. Hangverseny napján a Bika hallban is.

Páter Faddy Ottmárt felmentette a népbíróság

A debreceni népbírósági öttagú különválasztott kegyesen tárgyalta páter Faddy Ottmárt ferences házfőnök és plébános büntető, akit igazgatási vádolt a népbíróság. A tárgyalást igen nagy érdeklődés kísérte, csak jeggyel lehetett a belépni a terembe, de így is zsúfolásig megtelt a terem érdeklődőkkel. A tárgyalásvezető dr. Földes Kálmán táblal tanácselnök volt, a vádhatóságot dr. Daróczy István népbírósági képviselő, míg a védelmet dr. Fényes Jenő ügyvéd látta el. A népbírósági épület előtt nagy tömeg hullámlak és éljenzessel, tapssal fogadja a tárgyalásra érkező Faddy Ottmárt. A tömeg azután sem osztott szíjjel, amikor a tárgyalást megkezdették. A tárgyalás megnyitása után a vádiratot ismerteti az elnök. Faddy ellen a Független Ifjúság parlamentén tartott, 1946 október 9-1 beszéde miatt emelt vádat a népbíróság, 16 részt kifogásolt.

Először Faddyt hallgatta ki a népbíróság. Nem érzi magát büntetésnek. A Független Ifjúság kérte fel előadás megtartására, előadása címe „A ma demokráciája” volt. Elvi alapon világította meg a kérdést, javító, nevelő céllal. Beszédét nem írta le előre, utólagos feljegyzését, a vázat beszédeként becsatolta.

Ezután pontról pontra ismerteti a vádiratra reflektálva beszéde lényegét. Beszéde alapszövege volt az igazi demokrácia hirtelése, olyan demokráciát, amelyben senkinek sem ártunk, mindenkinek hasznunk...

A vád ama részét, hogy „Magyarországon a demokrácia még egészen kezdeti stádiumban van, csecsemőkorban”, fenntartja, hiszen csak két éve létezik, baloldali emberek is hirdetik ezt, mondja. A vád ama részét, hogy „a demokrácia erkölcsi megalapozására senki sem gondolt”, — nem mondta, hiszen a kat. egyház, más keresztény egyház is ezért dolgozik és küzd. Talán azt mondta, hogy keveset, nem eleget gondoltak erre... A vád ama részére, hogy azt mondotta volna: „a múlt rendszerben is ködösítették és most is”, úgy értette, hogy nem minden kérdésben tájékozottak eléggé a lakosság, a népet, így a koalíció nehézségeiről többek között.

Arra a vádpontra, hogy a mai demokráciát „báránnyörbe bujtattott farkasnak” nevezte volna, előadja, hogy ezt félremagyarázzák. Azt fejtette, hogy a múlt rendszerből sok maradt többekben a diktatórikus vadállatból és ezek a demokrácia leple alatt működnek és ezek ellen védte éppen a demokráciát.

A békeszerződéssel kapcsolatban elismeri, hogy mondotta, elvi kérdést tartva szem előtt, hogy igen is meg kell előzőleg kérdezni a népet, mit szólna a békeszerződéshez.

A B-lista kapcsán ellene emelt vádpontra vonatkozólag azt adta elő, hogy kifogásolta a B-listát, amelynek nemcsak gazdasági, hanem politikai oka is volt szerinte. Különösen azt hibáztatta, hogy a fizikai munkásoknál is B-listáztak (vagonygyár, stb.) akkor, amikor Románia hever az ország.

Arra a vádpontra, hogy azt mondotta volna, hogy „van szólás-szabadság, de utána börtönbe kerül az ember”, előadja, hogy ezt a mondatát rosszul adták vissza. Ő feltette a kérdést, van-e szólás-szabadság? — mire valaki bekiáltott — nincs. Erre azt mondotta: „Van, hiszen én is itt vagyok, beszélhetek.” Ha nem csuknak le, akkor van szólás-szabadság, ha lecsuknak, nincs. Ha igazat hirdettek, akkor sem csuknak le. Ezzel

kapcsolatban azok ellen emelt szót, akik kiskirályok, önkényeskedők és nem engedik a szólás-szabadságot. Hivatkozik Rákosi Mátyásra, aki ezt szintén elismerte és leszögezte.

Azt mondotta, hogy Magyarországon rendeleti úton kormányoznak, illetve sok a rendelet a törvényeken kívül és mellett.

Arra a vádra, hogy azt mondotta volna: „Magyarországon nem népi, hanem tömegdemokrácia van”, megjegyzi: azt mondta, hogy haladunk a népi demokrácia felé, osztálykülönbség nélkül. A népi és tömegdemokráciára vonatkozó megállapításokat Pius pápa egyik enciklikájából vette és abból nagyrészt fel is olvasott a hallgatóság.

Azt elismeri, hogy mondotta, hogy „az 1945 novemberi választáson nem egynekre, hanem pártokra” szavaztunk és nem tudtuk, mi van a pártok tarsolyában, ez egy elvi álláspont, például nem tudtuk előre, mi az álláspont a bankok államosítása kérdésében sem...

Arra a vádpontra, hogy a „hatalmon levők még most is tulajdonképpen bannak a gyengébbek”, megjegyzi, hogy ezt nem általánosítva mondotta, hanem a kiskirályokat, diktatórikusokat bélyegezte meg, akik visszaélnak a hatalmukkal, akiket más oldalról is megbélyegeztek. Arra a vádpontra, hogy azt mondotta volna: „a kormányzathoz magy szakértelem kell és széles látókör, kereshetjük-e ezeket lent, ha még fent sem találjuk meg”, úgy értelmezte és úgy fejtette ki az előadásban, hogy sokat kell tanulni mindenkinek a felelős helyen, mert nehéz kormányozni. Bírálót gyakorolt. Végül az utolsó vádpontra vonatkozólag megjegyzi, hogy egy hasonlattal fejezte be beszédét, Kolumbusz Kristóffal kapcsolatban és éppen azt hangoztatta, hogy a demokrácia mellett kell kitartani, mert máskülönben a hajó, pusztulás következik. Beszéde javító, nevelő, oktató volt, nem igazolt.

Ezután a népbíróság a tanukat hallgatta ki. Ujvári László a „Néplap” munkatársa az első tanu. Részben a vádiratban felsorolt kifejezéseket erősíti meg, ő jelentette fel a rendőrségen Faddyt. Elismeri, hogy Faddy az eszményi demokráciáról beszélt, azt hirdette, hogy oda kell törekedni. Több részére a beszédnek nem emlékszik.

Földes Vilmos, a Független Ifjúság parlamentjén elnököt. Faddy védekezését erősíti meg. A beszédnek javító, oktató célzata volt, egyéni véleménye, hogy nem volt demokráciaellenes. Építőjellegű, konstruktív beszéd volt. Zilahy Tibor népi kollégiumi igazgató, a Független Ifjúság vármegyei főtitkára a beszéd egyes részét hallgatta, az nem volt demokráciaellenes. Gál Gyula szerint a beszéd javító célzatú volt, a demokrácia mellett.

Ezután dr. Fényes Jenő védő több tanu kihallgatását kérte még, amit a népbíróság el is rendelt.

Gry István főispán jelen volt a gyűlésen. Faddy beszéde jóindulatú bírálata volt a demokrácia érdekében. Ő a beszéddel, amit teljesen megértett, meg volt elégedve. Meg erősíti Faddy vallomását. A szólás-szabadságra vonatkozólag azt mondotta Faddy, van szólás-szabadság, hiszen én is itt vagyok, beszélhetek, ha nem mord valaki igazat, lecsukják.

Dózsa György vallomásában előadta, hogy Faddy Ottmárt beszéde általánosságban nem demokráciaellenes volt, hanem a demo-

krácia mellett szólt fel. Hirdette, hogy a demokráciát meg kell valószínűsíteni, ideális demokráciát hirdetett. Tudja, hogy Faddy a dolgozók, szegények barátja. Beszédében bírálta azokat, akik a törvényt nem tisztelik, ezekre értette a báránnyörbe bujt farkasok kifejezést is, ezek azok, akik visszaélnak a demokráciával a demokrácia köpönyege alatt. Megerősíti Faddy vallomását a szólás-szabadsággal kapcsolatban.

Dr. Radó Endréné előadta, hogy Faddy beszéde erősen demokratikus jellegű volt. Emlékszik arra a kifejezésére, hogy azt mondotta Faddy beszédében: „örült ember az, aki nem akarja a demokráciát”. A szeretetéről is beszélt. Hasonló értelemben vall Pápay Mihályné, Somlyay Kálmáné. Majd Fazekas Árpád vilomását olvasta fel az elnök.

A döntési tárgyalás is nagy érdeklődés mellett folyt le, a Burgundia utcára csak rendőri igazolás után lehetett belépni. A döntési tárgyaláson először Daróczy István népbírósági tagja meg a vádbeszédet és kérte Faddy elítélését. Ez a per mondotta tui mőt a város határára is. Utána dr. Fényes Jenő tartott közel egyórás védőbeszédet. Rámutatott arra, hogy Faddy a szegények papja, a demokrácia harcosa, az Ur katonája. Pontról pontra cáfolta a vádirat állításait és kérte a felmentést.

Végül Faddy beszélt az utolsó

A rendőrség vizsgárral oszlatta szét a tömeget

Mialatt a Népbíróság épületében Páter Faddy Ottmárt tárgyalása folyt, a Burgundia utcán, a Népbíróság épülete előtt csoportok verődtek össze több hullámban. A helyszínen jelenlévő rendőrség bekísért három férfit és egy nőt, közrendháborítás és lázítás, felbujtó kijelentések címen. Az előállítottakat kihallgatás után szabadon engedték. — Utóbb még mintegy 25-30 embert előállítottak.

Később újabb, főleg nőkkel álló csoport verődött össze a Népbíróság előtt. A rendőrség engedélyt kért Szabó Kálmán polgármestertől, hogy a tömeg szétoszlaltására szükséges esetén a tűzoltóság vízfocskendőjét igénybe vehesse. Ehhez a polgármester hozzájárult és a focskendő

Június 22-én választ az Ipartestület

A debreceni Ipartestület előjárása Nagy Sándor elnökléte alatt folytatódagos ülést tartott, melyen az ipartestületi választások időpontját állapították meg.

Az előjárás a választói közgyűlést június 22-én, vasárnap

A jövő a szereteté — mondotta a pápa

Vatikánváros, jún. 3. XII. Piusz pápa a szent kollégium előtt beszédet mondott, amelyet a rádió is közvetített. Kijelentette, hogy azok, akik az isteni rend fényében látják a dolgokat, nem kételkednek abban, hogy az emberi és nemzeti érdekek leg súlyosabb kérdéseit is el lehet rendezni. Különösen fontos a társadalmi közelettségek felismerése a gondagok számára. — A haszon hajhászása nem igazolhatja a keresztényi elvektől való eltávolodást.

— Együttműködésre szólított fel mindenkit olyan elrendezés érdekében, amely a lehetőségek keretén belül a leteljesebb mér

APOLLO MOZI

A KÉK HOLD VOLGYE

Frank Capra amerikai világ hírneve, izgalmas kalandor film.

Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9 vasár. és ünnepnap de: 11 órakor is.

Telefon: 194

METEOR

film színház

Június 4, 5. Riedó a Földközi-tengeren

Izgalmas filmdráma, dímény, emlék, lényosság — Híradó —

Előadások szerdán: fél 6, fél 8, csütörtökön fél 4, fél 6, fél 8 órakor

Vigszínház

mozi

Közkeletre az amerikai filmgyártás művészi remeke

Waterloo Bridge

Fősz.: Robert Taylor, Vivien Leigh.

Előadások: 4, 6, 8 órakor.

Enyedy Andor püspök és Aprily Lajos Debrecenben

Nagy siker jegyében zajlott le a Csapó utcai rejtormás egyházzás előadása, amelyet a hazatérő hadi foglyok felszólításának céljával rendeztek. Az Arany Bika nagyszíni színtársulat megőrizte az érdeklődést. A magas színvonalú műsor legkiemelkedőbb számai voltak: a Debrecenben először szereplő Aprily Lajos, aki kötetényeiből olvasott fel és dr. Enyedy Andor, a tiszáninnai egyházközség püspökének „Ember a világon” című előadása. Részletes beszámolót lapzárta miatt következő lapszámunkban közlünk.

LEGUJABB

Konratov vezérőrnagy, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság katonai osztályának főnöke Matovszki ezredes kíséretében kedden délelőtt tisztelegő látogatást tett Dinnyés Lajos miniszterelnökénél.

Az Egyesült Államok szenátusa ma kezdte tárgyalni a volt csatlósállamok, közöttük Magyarország békeszerződését ratifikálás céljából.

Zágráb. Tito tábornagy bolgár újságíró előtt hosszasan nyilatkozott. Többek között a következőket mondotta: Nekünk, his nemzeteknek különösen fontos, hogy ne csak nemzetileg, hanem politikailag is egységesek legyenek. Balkánban a Szovjet-unió mellett a nemzetiségi és szociális kérdések helyes megoldása tekintetében iránymutató ténynek kell lennie. (MTI)

Washington. A külügyminisztérium szóvivője hétfőn kijelentette, hogy a jugoszláv jegyzék, amely visszautasítja a Triest-vidéki olasz javakkal kapcsolatos amerikai tiltakozásokat, nem volt kielégítő és megállapította, hogy az Amerikai Egyesült Államok újabb jegyzéket készítenek a jugoszláv emlékiratra. A Reuter-iroda diplomáciai munkatársa jelentése szerint Nagy-britannia szintén újabb tiltakozó jegyzéket intéz Jugoszláviához a fenti kérdésben. (MTI)

India felosztásának terve

Uj Delhi. Delhiben forgalomban lévő nem hivatalos hírek szerint Mountbatten alkirály terve lényegében a következőket tartalmazza:

Bengáliát és Pendzsabot hindu és muzulmán részre osztják. A jelenlegi központi kormány helyébe két külön kormány lép. Mielőtt az angolok 1948 június végén kivonulnak Indiából, véglegesen megalkalul a két dominium, ezeknek egyébként szabadságukban áll, hogy kilépjenek a brit birodalomból s a harmadik csoport a fejedelmi államok csoportja. Ezek az utóbbi államok szabadon határozhatnak arról, hogy függetlenek maradnak-e, vagy pedig csatlakoznak vagy Pakisztánhoz, vagy Hindosztánhoz.

Az alkirály terve állítólag nem tesz említést az indiai hadsereg felosztásának nagyszabású kérdéséről.

Az indiai vezetők értekezlete kedden az alkirály jelenlétében másodsorban is szóesült. Megerősített körök szerint Dzsinná kijelentette, hogy a muzulmán liga csak akkor tartja magára véglegesen kötelezőnek a hozzájárulást, ha a megegyezést megerősíti a muzulmán liga főtanácsa.

— Kövago Jozsef budapesti polgármester lemondásáról elterjedt hírekkel kapcsolatban a fővárosi városrész illetékes helyén kijelentették, hogy Kövago polgármester nem mond le.

szó jogán. Nem akar védőbeszédet tartani.

— Engem védhet az Isten, védhet az igazság, védhet a magyar nép. Bizom benne, hogy áll az igazság Magyarországon, akkor felment a bíróság, mondotta.

Másfélórás tanácskozás után hirdette ki Eöry Kálmán tanácselnök az ítéletet. A népbíróság Faddy Ottmárt a vádak alól felmentette. A bíróság a vádiratot alapul vette, de kiegészítette Faddy előadásával a tanuk vallomásaival is, így különösen „a báránnyörbe bujt farkas” és „szólás-szabadság” részeknél. Megállapította a népbíróság, hogy Magyarországon törvény által biztosított szólás-szabadság van és a népbíróság szerint Faddy nem lépte túl a jogos kritika határát. Faddy erős szavakkal mutatott rá a hibákra is a kritika jogán és a népbíróság reméli, hogy a jövőben Faddy a demokrácia előnyére és érdemeire is rá fog mutatni, nemcsak a hibákra és akkor még erősebb építő munkába lép a demokrácia érdekében.

A népbíróság fellebbezett a felmentő ítélet ellen, a védő megnyugodott.

A népbíróság a felmentő ítélettel együtt a védő kérésére megszüntette a hetenként kétszer az ügyességen való jelentkezési kötelezettséget is Faddynak.

Faddyt, amikor a tárgyalótermet elhagyta, a nagy tömeg lelkesen megéljengette. A rendőrök autóbá helyezték Faddyt és a további ténetsé megszüntetése érdekében rendőrségi autón szállították a lakására.

Utban hazafelé az első hadifogolyzárlatmány

A „Szabad Nép” értesülése szerint a legutóbbi 2-3 nap alatt több csoportban 2000 hadifogoly érkezett Máramarosra és az ottani megbízott intézkedésére éjjelkor 30 vagonban útnak indították hazafelé mintegy ezer főből álló szállítmányt.

A „Szabadság” értesülése szerint Székfi Gyula moszkvai kö-

vet értesülése szerint a szeptemberig hazaszállítandó 100 ezer hadifogolyból 60 ezer a máramaroszi és 40 ezer a focsáni gyűjtőborokon keresztül érkezik meg. A polgári internáltakat a hadifoglyokkal együtt szállítják haza. Havonta kb. 25 ezer hadifogoly érkezik.

Pártközi értekezleten vitatják meg a városi közgyűlés fontosabb pontjait

A város törvényhatósági bizottsága a jövő hét szerdáján közgyűlést tart, amelyen több fontos ügyben hoznak döntést. Így tárgyalni fogják a pótköltségvetést, amellyel Debrecen város költségvetési hiánya hárommillió forint fölé emelkedett. Dönt a közgyűlés közel kétszáz

városi alkalmazott soron kívüli előléptetéséről; ezenkívül a színház sorsáról. A városi közgyűlés előtt hétfőn pártközi értekezlet igyekszik megállapodásra jutni a közgyűlés tárgyaiban. Az előléptetendő alkalmazottak névsora már a pártoknál van.

Kerékpárhajók volt a Petőfi-kertben lelőtt bűnöző

A rendőrségen folyik a vizsgálat a Petőfi-kertben hétfőn este történt fegyverhasználat ügyében, melynek során halálos lövés érte Molnár Károly kolozsvári lakost. A pályaudvar környékén felismerték Molnárt, aki ellen kasszaforrás és betörés miatt országos körözés van kiadva; értesítették a közelben posztoló Farkas Károly rendőrt, aki megleste, amint az egyik romépületben rejtőző Molnár előjött és a Hunyadi- és Erzsébet-utca sarkán igazolásra szólította. Molnár, aki bejelentetlenül rejtőzik hetek óta Debrecenben és semmiféle igazoló írás nem

volt nála, megtámadta a rendőrt, aki az orvosi megállapítás szerint karján több sérülést szenvedett dulakodás közben. A két riasztó levegőelövés után leadott halálos lövés mintegy 45 méterről érte Molnárt, aki pár perc múlva a tüdőelövés következtében meghalt. A vizsgálat eddigi adatai szerint a rendőrfegyverhasználatra jogos volt. A rendőrség az ügyben még számos szemtanút hallgat ki. — Egyik tanú vallomása szerint Molnár, aki Romániából jött át útlevél nélkül, Erdélyben közismert sportember, többszörös kerékpárhajók volt.

Galveston kikötőjében berakták a búzát Magyarországra

A délamerikai Galveston kikötőből távirati értesítés érkezett, hogy május 29-én a James K. Paulding nevű hajója megkezdte a Magyarországnak szánt búza berakását. Nincs még eldöntve, hogy a hajó 9000, vagy csak 8000 tonna búzát szállít. — Az indulásról beszámoló táviratot hétfőre várják Budapestre. A James K. Paulding egy ú. n. Liberty-hajó, amelyet a háború alatt Kaysar hajógyáros épített a szövetségesek számára. Ha semmi akadály nem jön közbe, a búza három hét alatt megérkezik Magyarországra.

A Debreceni Kollégiumi Kórus sikere Budapesten

A Debreceni Kollégiumi Kórus két hangversenyt adott Budapesten még pedig nagy sikerrel. Ezt bizonyítják a fővárosi lapok kritikái. A „Hírlap” így ír:

„A középker nyugateurópai meszerítő Bartók és Kodályig, mindenből a legjobbat, a legjobb előadásban nyújtotta a Debreceni Kollégiumi Kórus bemutatkozó hangversenyén. Egy-egy intézet növendékserege készen kinnál „nyersanyagot” minden iskolai énekkar számára. De még az ilyen kivételesen szerencsés hanggazdagság mellett is kevés lenne a pusztán „szakmai” tudás ahhoz, hogy egy ilyen iskolai énekkart hónapok alatt a legmagasabb művészi eszmények megvalósítására alkalmas, hiánytalan hangszerré varázsoljon. Ehhez a megszállottságig lelkes hit és buzgó erő is szükséges. Csekei Imrénben, a kórus vezetőjében, megvan ez a ritka adottság és méltán látjuk benne nemcsak a debreceni fiatal dalosok kitűnő vezetőjét, hanem az egész magyar zenekultúra egyik legjelentékenyebb, úttörő munkáira hivatott egyéniségét.”

Anyakönyvi hírek

Születések: Gábor Ferenc Állami főerdőmérnök Széchenyi u. 69. leány Edít. Kiss András fm. Védres d. 52. fiú László, Kovács József kishérlő Szepes 3. leány Katalin. Pásti Sándor fm. Tegez u. 77. leány Erzsébet. Gonda József npsz. Gyulai u. 22. leány Julianna. Székely Béla preparátor Ságvári E. u. 6. fiú Béla. Bálint Géza, kevesek. Piac u. 71. fiú Géza. Módi

H I R E K

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Holnap délben zárnak az üzletek

A Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy az üzletek zárórája holnap, Urnapiján, déli 12 óra.

—o—o—o—

— Időjárásjelentés: Nyugati szél, változó felhőzet, néhány helyen záporosó. A meleg még alig mérséklődik.

— Ügyeletes gyógyszerárak: „Nap” Piac u. 1. Sztankay Szent Anna u. 64.

Rádióműsor, szerda: 6.40: Fala-rádió, 6.45: Reggeli torna, 7: Hírek, 7.20: Áttekintés, közlemények, 7.30: Reggeli zene, 8: Anyáknek gyermekéről, 8.15: Szózatok zene, 9: Szalonzene, 10: Hírek, 12: Hírek, 12.15: USA lemezek, 12.40: Előadás, 13: A harisnya, 13.30: Operettzene, 14: Hírek, 14.10: Hangtűz, 14.20: Ifjúsági énekek, 14.50: Nika Mária cserege, 15: Tanulmányok, 15.15: Rádióiskola, 15.55: Műsorle-mertetés, 16: Emlékezés Tűzörkényi Istvánra, 16.30: Jazz, 17: Hírek, 17.10: Párthíradó, 17.20: Hadifogoly-híradó, 17.25: Vöröskereszt közl. 17.55: Áttel. Kormánybiztoság közl. 18: Maj magyar zeneszerzők, 18.45: Szí-nészemlékek, 19: Rádiózenekar, 30: Hírek, 20.20: Az érettség, 20.40: Jazz művek zongorán, 21: Hírek, 21.25: Időszűrés kérdések, 21.40: Orosz nyelvtanítás, 21.50: Hírek, 22: Hírek, 22.20: Mit hallunk holnap? 22.50: Áttekintés közlemé-nyek, 23.35: Jazz, 23: BBC lemezek, 24: Hírek, 0.10: Hírek franciául, 0.20: Hírek angolul, — Budapesti, 17: Ótórai tea, 18: Hírek, 18.05: Hangos híradó, 18.20: Zenei mesék, 19: Percemberkek rádiója, 19.30: Fala-rádió, 20: Házi együttes, 20.30: Rá-diószabadegyetem, 21: Hírek, 21.15: Könyvi dallamok, 22.15: Zenekari művek.

— A Szent Anna főplébánia templomban június 5-én, Urnapi-án a szemécsk sorrendje a kö-vetkezők: 1/7, 7, 1/10, 11, 12 óra-kor kismisék. A 8 órai ünnepi mi- sért Molnár János prépost-plébános mondja, szentbeszédet tart Szve-tits Viktor. E mise után „Körme- né”. Utvonal: Szent Anna, Piac, Kossuth és Battyhány utca. Dél-után fél 7 órakor Jézus szentséges szívének kilencede kezdődik. Szent beszédet mond Molnár János pré- post-plébános. Június 6-án délután fél 7 órakor Jézus szentséges szív-ének kilencede. Szentbeszédet mond Molnár János prépost-plébá- nos.

— Schoenfeld Arthur, az USA volt budapesti követe vasárnap családjával együtt elhagyta a magyar fővárost.

— A magyar kereskedelmi küldöttség tagjai, valamint Nyá-rádi Miklós pénzügyminiszter és kíséretének tagjai vasárnap Le- ningrádba érkeztek, ahol néh-ány napot töltenek.

— Balogh István főispán elő- adása a Magyar-Szovjet Művelő- dési Társaságban. F. hó 6-án, pént-eken délután 6 órakor a Déli Mú-zeum előadóteremben dr. Balogh István, Hajdú vármegye főispánja előadást tart a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság felkérésére a következő címen: „Mit mondanak azok, akik a Szovjetunióban jár- tak?” Köztudomású, hogy az utóbbi időben több neves író és államférfi járt a Szovjetunióban, akik tapasztalatokat könyvalak- ban is közltek. Így például Davies, az Északamerikai Egye- sült Államok moszkvai nagyköve- te, Johnson canterbury ér- sek, Ilyés Gyula, André Gide és még sokan mások megírták mind- azt, amit a Szovjetunióban tapasztaltak. A Szovjetunióban jártak azonban olyan férfiak is, mint amilyen vitéz Faragó Gábor volt csendőrtábornok és volt moszkvai követünk. — Balogh István a gyakran ellentétes tapasztalatokat egymással szembeállítva fogja megkérdezni az igazság kiháno- zását. Reméljük, hogy előadása nagyban hozzá fog járulni a Szov- jetunió igazi arculatának a meg- ismeréséhez.

Pipó Rózsi

kölcsönkönyvtárban minden új könyvet olvashat. Piac-utca 7. I. emelet. Nyitva: de. 10-11.ig, du. 3-7.ig.

— Mérgezés következtében meghalt a debreceni klinikán Svégler Bella 9 éves kisleány, akit két nappal ezelőtt szállítottak be. A kisleány éretlen gyümölcsöt evett és utána léptek fel nála a göröcs fájdalom. Valószínűleg a gyümölcs mérges anyaggal volt permézve. A rejtélyes haláleset ügyében elrendelték a boncolást.

— Hatósági felügyeletére le- vették a debreceni mozgósínha- zak műsoráról azokat a híradókat, melyeken Nagy Ferenc látható volt.

* A Debreceni Jótékony Nőgye- let közgyűlése június 5-én, csütör- tük délután 5 órakor lesz a Ma- goss György tér 10. sz. alatti ár- vaházban.

— Kifosztottak egy kertet keríté- sestől. Katona Etel Magoss György tér 28. sz. alatti lakos fel- jelentett tett a rendőrségen is- meretlen tettes ellen, akik az éj- szaka folyamán ellopták kertjéből annak teljes gyümölcstermését, a kert kerítését, sőt a tettesek a melléképületeket is elbontották, ajtaját ellopták.

— Ellopták a szerszámokat az erdőben tuskóirtásnál Gyimesi Pál Oláh Károly utca 29. sz. alatti lakostól.

Zselölvaj ellopta Molnár Zoltán Honvéd utca 46. sz. alatti lakos pénzárcaját 50 forinttal, iparengedé- llyel és más fontos iratokkal.

— Besurranó tolvaj ellopta az aranyóráját Konta Anna szülész- növendéktől, a szülészeti klinikán levő lakásáról.

— Álkücsös beőrő behatolt a Hétvezér utca 21. sz. alatt levő darálómalomba és onnan ezer for- rint értékben motoralkatrészeket lopott.

— Átadta az ügyészségnek a rendőrség büntetői részlete. Balogh István Bellegelő 3. sz. alatti lakost és két társát, akik a bellegelő tananyagában több betörést és mezel lopást követtek el a ren- dőrség megállapítása szerint.

— Szabadon engedte a rendőrség Karaszegi István Dévai utca 11. szám alatti lakost, akit „Foci Pista” néven ismernek. Karaszegi aki hentes, mészáros és borbély- ség, vallomása szerint a borot- vát azért vette el, hogy támadól ellen megvédje magát. A vereke- dés hevében Karaszegi is sérültet szenvedett, majd amikor elő akar- ták állítani, földhöz verte magát kitas állapotban s ezáltal is meg- sérült.

— A Negyvennyolcas Bizottság felhívása. A Negyvennyolcas Bi- zottság elnöksége a Bizottság min- den osztályának a munkáját ko- moy mértékben és értelemben meg kívánja indítani. Minden osztá- lyanak meg vannak a maga fel- adatal s minden osztályban tuca- nyi fiatal számára van munkaalka- lom minden vonatkozásában. Ezért a Bizottság elnöksége felhí- vást intéz mindazon fiatalokhoz, akik bármely osztálynál dolgozni kívánnak, jelentkezzenek a Bizot- ság hivatalos helyiségében a hét bármely délutánján 4 és 5 óra kö- zött. (Hatvan u. 6. II. em. Csoko- nai Kollégium.) A Bizottság el- nöksége külön hadifogolysegítő Bizottságot és osztályt kíván szer- vezni. Akik ebben kívánnak dol- gozni, azok minél előbb jelentkez- zenek a fenti helyen és időben. Különösen számít itt az elnökség a középsikolások leányok segítsé- gere.

— Fülleres csomagok. A bel- földi forgalomban a gyümölcsöt tartalmazó küldemények ismét úgynevezett „fülleres” csomag- ként 50%-os súlydíj-kedvezmény nyel adhatók postára. A fülleres csomag aszalt- és déligyümöl- csöt, továbbá egyéb árut nem tartalmazhatnak.

— Róma népe hétfőn ünne- pelte az olasz köztársaság kiki- állításának első évfordulóját. — Több mint 250 ezer ember von- nult fel és elítette az egyéves köztársaságot. Baloldal szónokai a köztársaság támogatására bu- dították a megjelent tömeget. — Az olasz fővárosban hétfőn tar- tották az első katonai díszszem- lét a háború befejezése után.

Faszén kapható Kovács fakeskedőnél Szent Anna-utca 36. sz.

Szabadforgalmú CUKOR

viszonteladónak és feldolgozóknak előjegyezhető ma de. 11 óráig Fűszerszövetkezetnél Vöröshadsereg-útja 41.

Piaci árak

A piaci árak most már napról napra változatosabbak, egyre nagyobb az idényzöldségek felhozatala. Kedden már megjelent a zöldborsó, kilónként 10 forintos árban, a zöldborsó 3,50—4,50, ugorka 12, újbujgonya 3 forint. A zöldborsó ára darabja 1,20, saláta 40 fillér, a hagyma csomója 1,20, répa 1, re- tek és petrezselyem 50, karalábé darabonként 80 fillér.

A gyümölcspiacon újdonság a meggy, kilója 3,40—4, a cseresz- nye 2—5, földleper 7—8, pészma- te 1,80—2 forint. A citrom darab- ja 60—90 fillér.

A baromfi piac felhozatala a más- sikk kettőhöz viszonyítva nem ki- elégitő. Legtöbb a rántani való csirke 7—12 forintos árban. Egy pár tyúk 20—28, ruca 14—26, kis liba 17 forint, Kóvér liba kilója 8, kóvér kacsa 7 forint.

— Aranygyűrűt lopott a kopor- sóból. A pestvidéki törvényszék 5 hónapi fogházra ítélte Pesti Ist- ván erdővárosi mezőőrt, mert ki- bontotta dr. Palotai Andor elhunyt földbirtokos koporsóját, hogy a holttestről az aranygyűrűt és az aranyórákat ellopja. Közben rosszul lett és a rendőrség elcsúszta.

— Szentgyörgyi Albert profes- sorhoz közel háromnapos kül- földi úttjáról vasárnap hazaérke- zett Budapestre.

— Fertőzött kacsoforások okoz- ták a budapesti tömegmérgezést. A budapesti ruganytaúrügyár- ban történt tömeges ételmérgezés ügyében érdekes fordulatot hozott a hivatalos vizsgálat. Megállapí- tották, hogy az ételmaradék sem- miféle mérgező anyagot nem tar- talmaz, hanem baktérium okozta a mérgezést. Minden valószínűség szerint fertőzött kacsoforások okozták a mérgezést. A vizsgálat tovább folyik.

— A Szovjetunió déli részén megkezdődött az aratás. A Szov- jetunió legtöbb államában befeje- ződtek a tavaszi vetési munkála- tok. Ukrajnában az előirányzat- nak május 20-ig 92 százalékban tettek eleget. Az utóbbi napok esőzése kedvezett a vetések fejlő- désének. A Szovjetunió déli terü- letén — Turkméniaiban és Üzbe- kisztánban, valamint Azerbajd- zsanban — megkezdődött az ara- tás.

* A máj megbetegedéseivel reg- gel éhgyomorra egy pohár Ferenc József keserűvizet. Kérdezze meg orvosát.

— Pildler György OTI vezér- igazgató előadást tart az Arany Bika dísztermében. Városunkba érkezik Pildler György OTI vezér- igazgató, aki az Arany Bika dísz- termében „Fasizmus és Demokrá- cia” címmel tart előadást szomban délután 4 órakor. Előadásá- ban ismerteti a fasizma rendszer fogalmait és módszereit, szembe- állítván mai állam- és társadalmi rendszerünk eredményeivel és or- szágunk népességének törekvése- vel. Az előadást a Magánalkalmaz- tottak Szakszervezete rendezi.

GYASZROVAT

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesanyánk, a szerető anyósanyánk

Simon Istvánné Csapó Mária

váratlan hirtelenséggel alhunyt. Temetése pénteken 6 órakor lesz a 2. B. ravatalozóteremből. Gyászolják: gyermekel: Mária, Ilona férjalkel, Andrács felesé- gével, valamint a kitorjedj ro- konság. Minden kőhöz értesítés (gyászlap) helyett, Lakás: Ma- goss György-út 6. — Gebauer temetkezési vállalat.

